

Asia: VN/24308/2024

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Turun kaupunki on ottanut uuden rakennusjärjestyksen hyväksymisen yhteydessä käyttöön määräyksen hiilijalanjäljen raja-arvosta. Rakennusjärjestyksen 13 §:n mukaan ”asuinkerrostalojen uudisrakentamisessa tulee noudattaa Turun kaupungin asettamaa hiilijalanjäljen raja-arvoa 16,0 kgCO₂e/m²/a, ellei rakentamislain nojalla annetussa asetuksessa toisin määrätä. Raja-arvon alittuminen tulee osoittaa viimeistään loppukatselmuksessa”. Asetusluonnoksen mukainen 1.1.2026-31.12.2027 voimassa oleva asuinkerrostaloja koskeva raja-arvo vastaa rakennusjärjestyksen mukaista raja-arvoa.

Turku on tutkinut asiaa ja ehdotettu 16 raja-arvo kerrostaloille on liian maltillinen. Turulla on tällä hetkellä rakennusjärjestyksessä 16 rajana, mutta Helsingillä on päivitetty raja jo lukuun 14, kun energian päästökertoimet muuttuivat. Turku ei ehtinyt tätä päivitystä huomioida rakennusjärjestykseen, vaikka se oli ajatuksena. Turun kaupunki huomauttaa, että kaupungilla pitäisi olla myös mahdollisuus kiristää rajoja rakennusjärjestyksellä. Asemakaavoissa voidaan toki määrätä tiukemmin päästöraja, mutta tiukemman rajan tulo käytäntöön on tällöin hyvin hidasta. Turun on tarkoitus olla hiilineutraali vuonna 2029 ja Suomen vuonna 2035. Asetetut raja-arvojen vaiheet tulevat voimaan näihin tavoitteisiin verrattuna liian hitaasti.

Kaksivaiheinen raja-arvovaatimus on kuitenkin periaatteessa hyvä ratkaisu. Koska tarkoituksena lienee, että jatkossakin rakennuksen ilmastaselvityksen lopputulokseen vaikuttaa osaltaan myös valittu lämmitysenergiamuoto, tulisi lainsäädännössä huolehtia erityisesti myös lämmitysmuotojen kertomien mahdollisen vaihtelun ennakoitavuudesta. Rakennusten suunnittelun, ohjauksen ja valvonnan kannalta energiaselvityslainsäädännön kaltainen menettely jo lupavaiheeseen toimitettavasta ja työmaavaiheen aikana päivitettävästä ilmastaselvityksestä olisi mahdollistanut ennakoitavamman ja mahdollisesti vähemmän yllätyksiä tuottavan lopputuloksen, kuin nyt valittu ilmastaselvityksen esittäminen loppukatselmusvaiheessa.

Turun kaupunki on sitoutunut omissa palveluverkkonsa tarvitsemassa uudisrakennushankkeissa Rakennustiedon ympäristöluokituksen neljän tähden tasoon. Kyseisen tason kriteeristö vaatii hiilijalanjäljen laskemista hankkeen eri vaiheissa, kuten tuote, suunnittelu ja käyttöönottovaihe. Myös elinkaaren aikainen hiilijäljen säästö tarkastellaan ja lasketaan. Hiilijalanjäljen laskemiseksi käytetään vähähiilisyyden arviointimenetelmän ohjeita. Ympäristöluokituksen kriteerien tiukentuessa, myös hankkeissa tavoiteltavat hiilijalanjälkitavoitteet päivittyvät.

Mattila Nina

Turun kaupunki Kaupunkiympäristötoimiala - Kaupunkiympäristöjohtaja

Christina Hovi